

Etiske retningslinjer for 4H Norge

Vedtatt av sentralstyret, 24.09.2024

De etiske retningslinjene bygger på 4H Norges verdigrunnlag, vedtekter og andre vedtatte retningslinjer, og er en sammenfatning av organisasjonens etiske praksis og regler for å overholde denne. De etiske retningslinjene gjelder for alle medlemmer, ansatte, samt andre som opptre i en situasjon hvor man må regne med å bli betraktet som representant for organisasjonen.

Styret har ansvar for å gå gjennom retningslinjene hvert år og oppdatere dem ved behov. Organisasjonens ledelse (generalsekretær og sentralstyre) skal sørge for at ansatte, nasjonalt tillitsvalgte og fylkesledere får innføring i disse. Fylkesstyrene skal ta disse opp årlig. Fylkesstyrene har ansvaret for å gjøre retningslinjene kjent på fylkes- og lokallagsnivå. Hvis noe er uklart, skal du søke råd hos nærmeste leder.

LETT FORKLART: Dette er reglene til alle i 4H på hvordan vi skal oppføre oss og være mot hverandre. Alle ansatt i 4H, de som sitter i fylkesstyret og sentralstyret skal kunne disse. Klubbrådgivere skal kunne disse og skal forklare disse til 4H-medlemmene.

Retningslinjene skal bidra til trygghet i hverdagen som medlem, tillitsvalgt og ansatt i 4H Norge. Retningslinjene skal motvirke maktmisbruk av alle typer. Du har en selvstendig plikt til å utøve godt skjønn, forsiktighet og omtanke i ditt arbeid for 4H Norge.

Avvik på de etiske retningslinjene meldes gjennom 4H sitt avvikssystem.

1. Likeverd og inkludering

Du skal behandle andre med respekt uavhengig av sosial status, etnisk eller kulturell bakgrunn, hudfarge, religion, kjønn og kjønnsidentitet, seksuell legning, alder, samlivsform, statsborgerskap, politisk tilhørighet og funksjonsevne.

LETT FORKLART: Absolutt alle barn og unge er velkommen i 4H.

2. Rolleforståelse

Du skal være bevisst på maktforhold og påvirkningskraft som følge av kjønn, alder og tidligere eller nåværende posisjoner i organisasjonen. Dette gjelder også 4H Norge sin rolle som økonomisk støttegiver og/eller støttespiller til partnere i utlandet.

LETT FORKLART: De som er voksne eller ledere får ikke lov til å misbruke makten sin.

3. Trygg organisasjon

4H Norge skal være en trygg arena for alle. 4H Norge har nulltoleranse for all form for trakasserende atferd. Ved mistanke om, eller kjennskap til, atferd som oppleves som trakasserende skal det varsles til beredskapsleder på aktuelt nivå.

Seksuell trakassering, seksuell overskridende atferd og seksuelle overgrep aksepteres ikke. Alle tillitsvalgte og ansatte har et ansvar for å forebygge grenseoverskridende seksuelle handlinger, og for å legge til rette for oppfølging i henhold til 4H Norges beredskapsplan dersom slike situasjoner skulle oppstå. Saker skal følges opp med konfidensialitet, respekt og varsomhet.

LETT FORKLART: Blir du mobbet, eller noen gjør noe mot deg eller kroppen din som du ikke liker, eller snakker om deg eller kroppen din på en måte du ikke liker, så si ifra til en voksen. Den voksne sier så ifra til den ansatte i fylket eller generalsekretær i 4H.

4. Taushetsplikt og lojalitet

Du har taushetsplikt om forretningshemmeligheter og andre sensitive forhold (om medlemmer, ansatte, leverandører eller organisasjonen) som du blir kjent med gjennom arbeidet ditt i 4H Norge. Taushetsplikten gjelder også etter avsluttet tjeneste.

Du skal opptre lojalt overfor 4H Norges regler, retningslinjer og vedtekter. Samtidig har alle en grunnleggende rett til å ytre seg kritisk i tråd med ytringsfriheten. Kritikk bør fremføres internt i organisasjonen før andre eventuelt involveres.

LETT FORKLART: Alle i 4H skal følge reglene i organisasjonen. Det er lov til å være imot ting i 4H, da sier du det på et møte eller til en leder/voksen.

5. Representasjon

Ansatte og tillitsvalgte som representerer 4H Norge er ansvarlige for å opprettholde tilliten og omdømmet til 4H Norge.

Alle på reise i regi av 4H Norge må følge 4Hs beredskapsplan og retningslinjer for rusmidler. Det skal utvises kulturell forståelse og respekt og internasjonale menneskerettigheter og vertslandets gjeldende lover og regler skal følges.

Du skal følge lovene om besittelse og bruk av rusmidler som gjelder der du befinner deg, så lenge de ikke er mer liberal enn Norges lover. Ved reiser i land med mer liberalt regelverk rundt rusmidler, deriblant promillegrense ved bruk av kjøretøy, skal norsk lov legges til grunn.

LETT FORKLART: Når man er på tur utenfor Norge med 4H så må man følge 4H sine regler for reise, og det er forbudt å gjøre ting i utlandet som er forbudt i Norge, sånn som å kjøpe narkotika.

6. Habilitet

Enhver som deltar i en aktivitet eller behandlingen av en sak i styret, sekretariatet eller andre organer i 4H Norge skal selv vurdere sin habilitet i saken. Dersom man enten selv har egeninteresse eller har et nært slektskap eller forhold til noen av partene, med egeninteresse i utfallet av saken, er man inhabil og skal ikke delta i behandling av saken.

LETT FORKLART: Når vi behandler saker og gjør vedtak der noen i familien eller nære venner kan tjener penger på vedtaket så må man gå ut av rommet når det skal behandles.

7. Økonomisk ansvarlighet

Alt arbeid, både i Norge og internasjonalt, skal utføres uten uærlighet, uredelige hensikter eller korrupsjon. Det skal utvises ansvarlighet ved forvaltning av organisasjonen, forvaltning av offentlig midler og administrasjon av økonomiske midler. Om du opplever eller får kjennskap til brudd på disse retningslinjene, skal generalsekretær varsles.

Du skal aldri bidra til at bestikkløser mottas eller gis, eller opptre slik at andre kan oppfatte det slik. Gaver kan kun gis og mottas når disse er av mindre økonomisk verdi. Gaver skal gis og mottas i full åpenhet, og de skal ikke medføre noen forpliktelse for mottakeren. Alle større gaver som er mottatt, skal rapporteres til nærmeste leder.

LETT FORKLART: Pengene i 4H tilhører alle medlemmene og skal brukes på ting som alle kan få nytte eller glede av. Alle i klubben skal vite hva pengene brukes på.

8. Lovbrudd og brudd på retningslinjene

Brudd på de etiske retningslinjene meldes gjennom 4H sitt varslingsystem og kan medføre sanksjoner etter vurdering av bl.a. alvorlighetsgrad.

Dersom tillitsvalgte bryter 4H Norges etiske retningslinjer, har styrets AU (leder, nestleder og generalsekretær) myndighet til å fatte vedtak om disiplinærtiltak. Slike vedtak kan ankes til styret. Mindre brudd kan sanksjoneres med muntlig eller skriftlig advarsel, utestengelse fra arrangementer eller oppfordring om å fratre sitt verv. Alvorlige brudd kan sanksjoneres med suspensjon eller eksklusjon jmf. vedtektene §4.4.

Dersom ansatte bryter 4H Norges etiske retningslinjer, følges dette opp av generalsekretær i tråd med personalpolitikk og gjeldende lover og regler for arbeidsforhold. 4H Norge har egne varslingsrutiner for ansatte som er beskrevet i HMS-håndboka.

Ved kjennskap til eller mistanke om at det er begått brudd på straffeloven i tilknytning til 4H Norges virksomhet, plikter du å vurdere politianmeldelse eller å råde fornærmede om å anmelde forholdet. Ved mistanke om brudd på straffeloven som involverer personer under 18 år, skal foresatte alltid varsles.

LETT FORKLART: Bryter man disse reglene så skal det meldes i fra om til klubbbrådgiver eller ansatte i fylket. Alvorlige brudd kan føre til at man stenges ute fra arrangementer eller fra hele 4H. Om noen i 4H oppdager at noen andre i 4H gjør noe ulovlig så snakk med en voksen om det skal meldes til politiet.